

Nytt frå Fagområde for allmenmedisin, UiB

Spesialistutdanninga og forskingsaktivitet

I forbindelse med den nye modellen for spesialistutdanning frå 2019 kom det ein del endringar som dessverre har ramma forskning og forskingsaktivitet i allmenmedisin. Tidlegare var prinsippet «tallande teneste», der også forskingsteneste, doktorgrad og ulike stipend kunne telle som del av tida i spesialisering. Den nye modellen baserer seg på oppfylling ei lang rekke læringsmål, der det ikkje vert den same uttelling for akademisk verksemd. Dette har ramma rekruttering til ulike stipend for allmenmedisinsk forskning.

22. nordiske kongress i allmenmedisin vert i år arrangert i Stavanger. Der samlast om lag 1000 norske og utanlandske allmenlegar for å drøfte forskingsresultat og utvikling av faget, alt med eit akademisk blikk. For oss på Vestlandet går det ei line frå årets kongress tilbake til 1981, da den 2. nordiske kongressen vart arrangert i Bergen. 1981-kongressen var ein stor suksess, og ein merkestein for utviklinga av allmenmedisin som akademisk fag i Norge.

Den manglande vektinga av akademisk verksemd i den nye spesialistutdanninga er alvorleg og må endrast. Vi må få på plass eit regelverk som anerkjenner ulike akademiske aktivitetar og som gir direkte kreditt i form av læringsmål. Forskingsstipend må gje innsparring i utdanningstida. Publikasjonar, deltaking i multisenterstudiar eller PraksisNett, vitskaplege kongressar og anna vitskapleg skulering må gje uttelling for dei som ønskjer å ha eit slikt innslag i spesialistutdanninga.

Alle bør ha erfaring frå vitskaplege møter eller kongressar. Difor bør det innførast obligatorisk krav om deltaking på minst eit nasjonalt vitskapleg møte og ein nordisk kongress i allmenmedisin.

Steinar Hunskaar

steinar.hunskar@uib.no

Fakultetspris til Diaz

Esperanza Diaz, professor i allmenmedisin og leder av Pandemisenteret ved UiB ble i vår tildelt Det medisinske fakultets formidlingspris. I begrunnelsen skriver fakultetet at Diaz evner å formidle nyere forskning av høy kvalitet på en fremragende måte til et bredt publikum. På denne måten har Diaz og Pandemisenteret bidratt

til å svare på samfunnets behov for kunnskapsbasert informasjon. Diaz har i særdeleshet prøvd å formidle om og nå deler av samfunnet i sårbare situasjoner i pandemien.

Pandemisenteret har bidratt med å tilgjengeliggjøre kompetente ressurspersoner til media, myndighetene og til samfunnet generelt og også synliggjøre UiB. Det var over 120 oppslag i media knyttet til Pandemisenteret bare i 2021.

Ph.d.: Senfølger etter Giardia-infeksjon

Gunnhild Sellevoll Hunskaar disputerte 12. mai 2022 for ph.d.-graden ved UiB med avhandlingen "Extra-intestinal complications following acute giardiasis". I avhandlingen har Hunskaar undersøkt om pasienter fra Giardia-epidemien i Bergen i 2004 har plager lang tid (3-10 år) etter infeksjonen og også utenfor tarmen.

Det var stor grad av mageplager og utmattelse i Giardia-gruppen, men det ble ikke påvist sammenheng mellom disse plagene og astma eller allergi. Søvntrang på dagtid og selvrappert økt søvnbehov hadde sammenheng med Giardia-infeksjon tre år tidligere, men søvnløshet hadde ikke. Det var sterk sammenheng mellom søvnplager, mageplager og kronisk utmattelse. Ti år etter utbruddet var det var mer kroniske smerter blant de som hadde vært smittet med Giardia sammenlignet med en kontrollgruppe.

Gunnhild Hunskaar (f. 1988) er utdannet lege (2015) ved UiB. Hun er spesialist i hud- og veneriske sykdommer og arbeider som overlege ved Hudavdelinga, Haukeland universitetssjukehus. Doktorgradsarbeidet startet som et forskerlinjeprosjekt i medisinstudiet. Hovedveileder har vært forsker Knut-Arne Wensaas ved NORCE og medveileder var professor Guri Rørtveit ved UiB.

Pris til UiB-forskere

Skribentprisen 2021 fra Norsk forening for allmenmedisin er tildelt Hogne Sandvik, Øystein Hetlevik, Jesper Blinkenberg og Steinar Hunskaar for artikkelen *Continuity in general practice as predictor of mortality, acute hospitalisation, and use of out-of-hours care*, publisert i British

Journal of General Practice i oktober 2021. Forfatterne arbeider i allmenmedisinnmiljøene ved UiB og NKLM.

Prisen tildeles noen som i tekst fremmer allmenmedisinsk fagutvikling eller sprer kunnskap om faget. Av nominasjonen framgår at årets vinnere har mange tiårs fartstid som fastleger og har lenge bidratt til å løfte fram og utvikle allmenmedisin. De har levert viktige bidrag til allmenmedisin på mange felt. Artikkelen kommer til å få sin plass i den internasjonale allmenmedisinske kanon. Hovedfunnet er at kontinuitet i forholdet mellom pasient og fastlege reduserer pasientens risiko for legevaktbruk, sykehusinnleggelse og død.

Fastlegeerfaringer i London-Parlamentet

På bakgrunn av forskningsartikkelen i Br J Gen Pract 2021 om sammenhengen mellom hvor mange år man har samme fastlege og reduksjon i sykehusinnleggelse, legevaktbruk og dødelighet, var professor i allmenmedisin Steinar Hunskaar 18. mai 2022 invitert til høring i helsekomiteén i det engelske Parlamentet som «expert witness». Komiteén arbeider med revisjon av fastlegeordningen i England, og hadde invitert en rekke forskere til å levere dokumentasjon om effekter av kontinuitet og det å ha fast lege.

Høringen har fått mye oppmerksomhet i inn- og utland, og ble også overført i Parlamentets nettTV-kanal.

Allmenmedisin 50 år ved UiB 1972-2022. Vil du lese boka?

I forbindelse med at det 21. april 2022 var 50 år sidan opninga av Institutt for allmenmedisin i 1972, var det bokslepp for jubileumsboka på nesten 400 illustrerte sider om instituttmiljøet, undervisninga og forskinga gjennom 50 år, ispedd anekdotar, analyser og oversikter. Boka er digitalt tilgjengeleg på michaeljournal.no. Vil du ha den gratis tilsendt, send oss ein epost!

